

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-5-5 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-21/280-132
Karar Tarihi : 11.04.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Kenan TÜRK, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER : Murat AYBER, Serap IŞIK

C. BAŞVURAN : Halil YILDIRIM
(Adresi tespit edilememiştir.)

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yap. Elemanları San. ve Tic. A.Ş.
Kemalpaşa Cad. No:4 35070 İşıkkent/İzmir
- Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.
Ankara Cad. No:335 Bornova/İzmir
- Modern Beton A.Ş.
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. K. Korhan YILDIRIM,
Av. Elif Açelya SETKAYA, Av. Rami Arda YÖRÜKOĞLU
Çitlenbik Sok. No:12 Beşiktaş/İstanbul
- Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Kısıklı Cad. No.38 Altunizade/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** İzmir ili hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler arasında fiyat ve müşteri paylaşımı anlaşması bulunduğu iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda; İzmir ilinde faaliyet gösteren hazır beton firmalarından Çimbeton Hazır beton ve Prefabrik Yap. Elemanları San. ve Tic. A.Ş. (Çimbeton), Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayi A.Ş. (Batıçim), Modern Beton A.Ş. (Modern Beton), Betonsa Beton San. ve Tic. A.Ş. (Betonsa)'nin aralarında anlaşarak müşteri paylaştıkları ve zam oranlarını birlikte belirledikleri iddia edilmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 21.01.2013 tarih ve 401 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 04.02.2013 tarih ve 2013-5-5/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 14.02.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 03.04.2013 tarih ve 2013-5-5/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, başvuru konusu iddia ile ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili ürün pazarı "hazır beton pazarı" olarak tanımlanmış olup, olayın niteliği dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmamıştır.

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

- (6) Dosya konusu iddia; Modern Beton, Akçansa, Batıçim ve Çimentaş'ın aralarında anlaşma

13-21/280-132

yapmak suretiyle İzmir'de hazır beton fiyatlarına zam yaptığı ve müşteri paylaştıklarına ilişkindir. İddialara yönelik olarak, raportörlerce önaraştırma sürecinde ilgili pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerde yerinde inceleme yapılmış, ancak başvuru konusu iddiaları destekler nitelikte herhangi bir bilgi veya belgeye ulaşılmamıştır. Öte yandan, önaraştırma kapsamında haklarında inceleme yürütülen teşebbüslerden elde edilen satış ve maliyet bilgilerine dayanılarak 2012 ve 2013 yıllarının ilk iki aylık dönemine ait hazır beton fiyat artış oranları, maliyetler ve ortak satış yapılan müşteriler incelenmiştir.

- (7) Yapılan inceleme sonucunda, önaraştırma tarafı teşebbüslerin uyguladıkları hazır beton fiyatlarını belirli dönemlerde artırdıkları anlaşılmalı birlikte; teşebbüslerin birlikte hareket ettiklerini gösteren fiyat artışları tespit edilmemiştir. Buna göre, C 25 hazır beton fiyatının Şubat 2012 ve Şubat 2013 dönemlerindeki fiyatları karşılaştırıldığında, yaklaşık olarak; Modern Beton'un %(.....), Çimentaş'ın %(.....), Batıçim'in %(.....) ve Akçansa'nın %(.....) oranında fiyat artırdığı belirlenmiştir. Tarafların muhasebe kayıtlarından, fiyat artışlarının hazır betonun ana girdilerinden olan çimentonun fiyatında ve İzmir ilindeki trafik denetim ve uygulamalarının tonaj aşımına müsamaha göstermeyecek şekilde yoğunlaşması nedeniyle nakliye maliyetlerinde meydana gelen artışlarla ilişkilendirilebileceği anlaşılmaktadır.
- (8) Öte yandan müşteri paylaşımı iddiasına yönelik olarak yapılan incelemelerde, aynı müşterilere birden fazla önaraştırma tarafı teşebbüs tarafından hazır beton satışı yapıldığı görülmüştür.
- (9) Sonuç olarak, yapılan incelemelerde başvuru konusu iddiaların doğruluğuna işaret eden herhangi bir bilgi ya da belgeye ulaşılmamış olup, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlal bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (10) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

KARŞI OY GEREKÇESİ

(11.04.2013 tarihli ve 13-21/280-132 sayılı Kurul Kararı)

Kurulun 11/4/2013 Tarih ve 13-21 Sayılı Toplantısında görüşülen İzmir ili hazır beton sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler arasında fiyat ve müşteri paylaşımı anlaşması bulunduğu iddiasına yönelik olarak hazırlanan Ön araştırma dosyasının değerlendirilmesinden Çimbeton, Batıçim Modern ve Akçansa ünvanlı hazır beton teşebbüslerinin şikayet dilekçesinde de belirtildiği gibi özellikle ocak 2013 tarihinden itibaren değişik hazır beton ürünleri bazında fiyatları yaklaşık (.....) TL civarında artırdıkları, artış oranlarının %(.....) lara kadar çıktığı, C25 ürününün fiyatlarını da yaklaşık (.....) TL/M³ civarında satmaya başladıkları, işbu fiyat artışına gerekçe gösterebilecek ne bölgesel ve ne de ülke ekonomik durumundan kaynaklanabilecek herhangi bir maliyet artış gelişmesinin olmadığı, Raporda her ne kadar teşebbüslerin artışa mazeret olarak gösterilen İzmir de başlatılan tonaj uygulamasının maliyetlere bir miktar etki ettiği kabul edilmekle birlikte Raporda yer alan maliyet tablolarında da görüleceği üzere bu artışın cüz'i bir artış getirdiği, bunun hazır betondaki artışa gerekçe olamayacağı anlaşılmaktadır.

13-21/280-132

Bilindiği üzere 4054 sayılı rekabetin korunması hakkında kanununun 4. Maddesinin 3. Fıkrasında “*bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumda piyasada ki fiyat değişimlerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet göstergelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder. Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığına ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir.*” denilmekte;

Aynı Kanununun 40.maddesinde ise “*Kurul resen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verir*” denilmekte 41. maddesinde de “*ön araştırma raporunun Kurula teslimini takip eden 10 gün içinde, Kurul elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek karar vermek üzere toplanır ve soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verir*” ifadesine yer verilmektedir.

Diğer taraftan 15/2/2009 tarihli 27142 sayılı resmi gazetede yayınlanan Kartellerin Ortaya Çıkarılmasına Dair Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 4. Maddesinde Kurulun önaraştırma yapılmasından önce ya da Kurulun önaraştırma yapmaya karar vermesinden soruşturma raporunun tebliğine kadar Kanununun 4. Maddesinin ihlal edildiği sonucuna ulaştıracak delilleri rakiplerinden bağımsız bir şekilde Kurula sunan ve koşulları yerine getiren ilk teşebbüse para cezası verilmeyeceği belirtilmektedir.

Yukarıdaki yasal düzenlemeler değerlendirildiğinde; esasen önaraştırma sürecinin soruşturma açmak için gerekli rekabet ihlalinin varlığının tespitine yönelik bir süreç olduğu, Bu süreçte yapılan rekabet ihlali tespitlerinden sonra soruşturma açılacağı, soruşturma sürecinin sonuna kadar delil toplanabileceği, aktif işbirliğinde bulunmak isteyenlerin Kurula delil sunabilecekleri, Delillerin cezaya elverişli olup olmadığının ise soruşturma sonucunda karar verilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Uyumlu eylem emaresinin varlığında ise; fiyatlarını paralel biçimde aynı günlerde artıran teşebbüslerin artırım gerekçelerinin haklı olup olmadığına yönelik savunmaları da soruşturma sürecinde değerlendirilebilecektir.

İncelemeye konu İzmir Hazır Beton dosyasında önaraştırma sürecinde teşebbüsler arasında fiyat artışlarına yönelik iletişim delillerinin tespit edilememesi nedeniyle şikayetlerin reddine karar verilmesi kararına; işbu dosyada yer alan rapor ve ekli belgelerdeki detaylı bilgi ve iddiaların üzerinde yoğunlaşılması veya ilgili teşebbüslerden ya da konuyla yakından alakalı kişi ve kuruluşlardan açılacak soruşturma sürecinde yeterli delil toplanabileceği/sunulabileceği, kaldı ki yapılan tespitlerin soruşturma açılmasına yeterli olduğu düşüncesiyle alınan karara karşıyım.

Fevzi ÖZKAN
Kurul Üyesi